

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Hållbarhetsprogram Karolinska 2023-2027

*Tillämpningsanvisning av:
Region Stockholms Hållbarhetsstrategi 2022-2027,
med inkludering av Region Stockholms Medarbetarpolicy, Karolinskas Vägvisare
Region Stockholms Folkhälsopolicy*

Vad innebär ett hållbart Karolinska?

”Hållbar utveckling handlar om att säkerställa goda livsvillkor för alla människor, nu och i framtiden. Människan är i centrum, ekologin sätter ramarna och en sund ekonomi är en förutsättning och ett medel för hållbar utveckling.”

- För oss på Karolinska handlar hållbarhetsfrågor om att motverka ohälsa på lång sikt - dagens arbete med att bota ska inte öka behovet av att lindra i framtiden. Med ansvar för framtiden ska Karolinska vara ett föredöme inom hållbarhetsarbetet.
- Våra medarbetare bidrar till en stor del av Stockholms vårdkapacitet samt erbjuder forskning och utbildning i framkant. En hållbar arbetsmiljö ger oss goda förutsättningar för att nå våra hållbarhetsmål och bidrar till en ökad patientsäkerhet.
- Hur vi hanterar vår omfattande resursförbrukning och hur vi bemöter varandra i vårt arbete påverkar vår omvärld. Vi har ett stort ansvar men också stora möjligheter att agera.
- Om vi tillsammans tar tag i hållbarhetsutmaningarna kommer det leda till en bättre folkhälsa och ett ökat välbefinnande för våra patienter och våra medarbetare.
- Vi gör det utifrån våra värderingar; vi tar *ansvar* för vår påverkan, vi visar *medmänsklighet* både nu och för kommande generationer och vi ser vår påverkan utifrån ett *helhetsperspektiv*.

Ansvar

Medmänsklighet

Helhetssyn

Uppdaterat

2024

Vad är Hållbarhetsprogrammet?

Programmet sträcker sig under perioden 2023 - 2027, men svarar även upp mot mer långtgående mål och till de globala hållbarhetsmålen samt Parisavtalet. Fokusområden kan tillkomma utifrån regionens styrning framöver. Dokumentet är flexibelt och kan komma att uppdateras under målperioden.

Övergripande finns tre områden för vårt hållbarhetsarbete

- 1 Social hållbarhet, inklusive arbetsmiljö
- 2 Miljömässig hållbarhet
- 3 Ekonomisk hållbarhet

Del 1 i programmet riktar sig främst till vård och lab. Målen står beskrivna med färdiga aktiviteter. Dock kan aktiviteterna komma att behöva preciseras ytterligare av verksamheten.

Vad blir din uppgift?

Vård och labverksamhet

- 1) Du och din verksamhet väljer minst två aktiviteter år 2024. Välj aktiviteter som tar hänsyn till er mest betydande påverkan och som skapar mest nytta. Har ni en betydande miljöpåverkan ska minst en av aktiviteterna adressera denna.
- 2) Valda aktiviteter kommer att följas upp under året enligt anvisning.

Din uppgift?

Social Hållbarhet,
inklusive arbetsmiljö

Miljömässig Hållbarhet

Ekonomisk Hållbarhet

Mål 2024-2027

Social Hållbarhet, inklusive arbetsmiljö	Miljömässig Hållbarhet	Ekonomisk Hållbarhet
Vi ska erbjuda en jämställd och jämlik vård samt arbetsmiljö	Vi ska minska våra hälso- och miljöfarliga utsläpp från kemikalier och läkemedel till år 2027	Vi ska systematiskt integrera och följa upp hållbarhet i våra beslut, avtal och styrande processer
Vi ska främja hälsa och förebygga arbetsrelaterad ohälsa	Vi ska öka vår cirkulära resursanvändning och minska vår klimatpåverkan med 40% till år 2027	Vi ska aktivt motverka korruption och jäv
Vi ska öka tillgängligheten och samverka med våra patienter och närstående samt stärka deras rättigheter		

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Hållbarhetsaktiviteter

VÅRD och LAB

Social hållbarhet inklusive arbetsmiljö

Mål

Valbara aktiviteter som bidrar till målen

Vi ska erbjuda en jämställd och jämlik vård samt arbetsmiljö	<ul style="list-style-type: none">• Genomför relevanta aktiviteter i "Checklista för jämlik vård och arbetsmiljö"
Vi ska främja hälsa och vi ska förebygga arbetsrelaterad ohälsa	<ul style="list-style-type: none">• Utveckla det systematiska arbetet med att ställa frågor och vidta åtgärder kopplat till patienters levnadsvanor• Analysera svar i patientrapporterade utfallsmått och genomför åtgärder i hälsofrämjande syfte.• Aktiviteter som främjar medarbetarnas hälsa, t.ex. öka antal medarbetare som nyttjar friskvårdstimma/friskvårdsbidrag genom att medvetandegöra erbjudandet och dess påverkan på hälsan
Vi ska öka tillgängligheten och samverkan med våra patienter och närstående samt stärka deras rättigheter	<ul style="list-style-type: none">• Tema ALB: Ta fram och arbeta med handlingsplan gällande barnrätt så att målet nås gällande barns rättigheter till 2027.• Arbeta med samverkan med patienter och närstående genom patient- och närståenderådet• Genomför aktiviteter i linje med Vägvisaren kopplat till etik och mänskliga rättigheter.

Med social hållbarhet avses följande områden: folkhälsa, mänskliga rättigheter, jämställdhet, jämlikhet, trygghet, barns rättigheter, delaktighet för personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och hbtq. På Karolinska lyfter vi även in frågor om en god och hållbar arbetsmiljö

Miljömässig hållbarhet

Mål

Vi ska minska våra hälso- och miljöfarliga utsläpp från kemikalier och läkemedel till år 2027

Vi ska öka vår cirkulära resursanvändning och minska vår klimatpåverkan med 40% till år 2027

Valbara aktiviteter som bidrar till målen

- Öka antalet substitutionsutredningar för hälso- och miljöfarliga produkter
- Minska användningen av utvalda läkemedel*
- Minska andelen bredspektrumantibiotika** av mängden total antibiotika
- Minska kassation av läkemedel

- Vi ska minska våra flygresor och välja tåg istället för flyg när vi reser
- Minska utsläppen från lustgas och anestesigas
- Genomför materialronder och översyn av inköp (t.ex. dashboard i Tableau) för att utvärdera behov av produkter/material, enligt nedan:
 - Välja flergångsartiklar istället för engångsartiklar
 - Öka andelen biobaserade och återvunna produkter
 - Minska mängden engångsartiklar och andelen uteliggande kläder
 - Svinn av produkter, material, kemikalier och läkemedel
- Genomför projekt för att antingen skapa cirkulära flöden*** eller minska klimatpåverkan

*diklofenak, felodipin, citalopram, escitalopram och ciprofloxacin

** cefalosporiner och fluorkinoloner

***Cirkulära flöden är när vi hittar lösningar som undviker att vi slänger en resurs utan istället hittar sätt att återanvända, dela, leasa, återbruka, reparera eller på annat sätt ge resursen en längre livslängd. Kontakta gärna er miljösamordnare om ni är intresserade av denna aktivitet

Ekonomisk hållbarhet

Mål

Vi ska systematiskt integrera och följa upp hållbarhet i våra beslut, avtal och styrande processer

Valbara aktiviteter som bidrar till målen

- Väga in hållbarhet i beslut som tas om nya metoder, investeringar eller ombyggnationer i ett tidigt skede. Undersök och utvärdera vid behov.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Hållbarhetsaktiviteter

Centrala staber och sjukhusövergripande verksamheter

Vad blir din uppgift?

Centrala staber och sjukhusövergripande verksamheter

Er verksamhet är kopplad till ett eller flera mål i programmet. Er uppgift blir att välja vilka aktiviteter ni ska jobba med 2024. Tanken är att alla mål ska vara uppfyllda innan slutet av 2027. Det är upp till er att fördela arbetet över åren

Har ni förslag på egna aktiviteter som bidrar till att nå målen så kontakta enhet Hållbarhet. Samordning med andra staber kommer att behövas vid genomförande och planering av vissa av aktiviteterna. Enhet Hållbarhet stöttar i detta arbete.

Välj aktiviteter som tar hänsyn till den mest betydande påverkan och som skapar mest nytta. Ta gärna stöd av Vägvisaren i ert arbete.

Din uppgift?

Social Hållbarhet, inklusive arbetsmiljö

Miljömässig Hållbarhet

Ekonomisk Hållbarhet

Centrala staber – sammanfattning

Mål	Ansvar/ Berörda staber
Vi ska erbjuda en jämställd och jämlik vård samt arbetsmiljö	FOU, Human Resources, Kommunikation och externa relationer, Produktion, Rättskansliet, Teknik, Vårdstöd
Vi ska främja hälsa och förebygga arbetsrelaterad ohälsa	Ekonomi och inköp, FOU, Human Resources, Kommunikation och externa relationer, Produktion, Rättskansliet, Teknik, Vårdstöd
Vi ska öka tillgängligheten och samverka med våra patienter och närstående samt stärka deras rättigheter	FOU, Produktion
Vi ska minska våra hälso- och miljöfarliga utsläpp från kemikalier och läkemedel till år 2027	Ekonomi och inköp, Produktion, Rättskansliet, Vårdstöd
Vi ska öka vår cirkulära resursanvändning och minska vår klimatpåverkan med 40% till år 2027	Ekonomi och inköp, FOU, Produktion, Rättskansliet, Teknik, Vårdstöd
Vi ska systematiskt integrera och följa upp hållbarhet i våra beslut, avtal och styrande processer	Ekonomi och inköp, FOU, Human Resources, Kommunikation och externa relationer, Produktion, Rättskansliet, Teknik, Vårdstöd
Vi ska aktivt motverka korruption och jäv	Ekonomi och inköp, Human Resources, Kommunikation och externa relationer, Rättskansliet

Vi ska erbjuda en jämställd och jämlik vård samt arbetsmiljö

Aktivitet	Ansvarig	Färdigt år
Utveckla statistikuppföljning utifrån diskrimineringsgrunder på sjukhusövergripande nivå, analysera statistik och genomföra åtgärder som motverkar diskriminering	FOUll, Human Resources, Produktion	
Utveckla stöd för verksamheterna att arbeta med likvärdigt bemötande och jämlik vård (inkl. tolkverksamhet)	FOUll, Human Resources, Produktion	
Vidareutveckla möjligheter för patienter att samordna sina besök eller erbjudas vård på distans för att anpassa vården efter individens behov	Produktion, Teknik	
Utöka samarbetet mellan enheter för att samla ihop de initiativ som tas kring jämlik vård och likvärdigt bemötande	FOUll, Human Resources, Produktion	
Fortsätta arbetet med att tillgänglighetsanpassa extern och intern kommunikation	Kommunikation och externa relationer	
Aktiviteter för ökad trygghet	Rättskansliet, Vårdstöd	
Inkludera tillgänglighet, hälsofrämjande miljöer, barnrätt och universell utformning vid ny- och ombyggnation	Vårdstöd	

Vägledande för arbetet:

- Karolinskas Vägvisare
- Karolinskas verksamhetsplan
- Riktlinjer för säkerhetsarbete, säkerhet, RS 2020-0782
- Vägledning nationella minoriteter och minoritetsspråk, LS 2016-524

Vi ska främja hälsa och vi ska förebygga arbetsrelaterad ohälsa

Aktivitet	Ansvarig	Färdig datum
Utveckla stöd för att kunna genomföra konsekvensbedömningar utifrån folkhälsa och social hållbarhet	Produktion, Rättskansliet	
Utveckla stöd för verksamheterna att arbeta med att förebygga arbetsrelaterad ohälsa	Human Resources	
Utveckla arbete kopplat till främjande av psykisk hälsa och välbefinnande	Human Resources	
Aktiviteter som främjar medarbetarnas hälsa, t.ex. öka antal medarbetare som nyttjar friskvårdstimma/friskvårdsbidrag genom att medvetandegöra erbjudandet och dess påverkan på hälsan	Ekonomi och inköp, FOUII, Human Resources, Kommunikation och externa relationer, Produktion, Rättskansliet, Teknik, Vårdstöd	

Vägledande för arbetet:

- Karolinskas Vägvisare
- Karolinskas verksamhetsplan
- Region Stockholms folkhälsopolicy, RS 2020-0535
- Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa 2022-2030, RS 2020-0457
- Strategi för suicidprevention, RS 2020-0456

Vi ska öka tillgängligheten och samverkan med våra patienter och närstående samt stärka deras rättigheter

Aktivitet	Ansvarig	Färdig datum
Aktiviteter kopplat till strategiska patient- och närståenderådets utveckling	Produktion	
Förbättra intern kommunikation gällande samverkan med sjukhusets intressenter	FOUII, Produktion	

Vägledande för arbetet:

- Karolinskas Vägvisare
- Karolinskas verksamhetsplan
- Vägledning för att stärka barn och ungas rättigheter, RS 2020-0350
- Vägledning Delaktighet för personer med funktionsnedsättning, RS 2021-0187
- Vägledning nationella minoriteter och minoritetsspråk, LS 2016-524

Vi ska minska våra hälso- och miljöfarliga utsläpp från kemikalier och läkemedel till år 2027

Aktivitet	Ansvarig	Färdig datum
Öka insikten om riskbaserade arbetssätt kopplat till kemikalier	Rättskansliet	
Aktiviteter för utfasnings av hälso- och miljöfarliga produkter och kemikalier	Ekonomi och inköp, Rättskansliet	
Aktiviteter för minskad kassation av läkemedel	Produktion, Rättskansliet	
Samarbeta med måltidsleverantörer för att nå upp till regionala mål kring andel ekologiska och "svekologiska" råvaror i patientmaten	Rättskansliet, Vårdstöd	

Vägledande för arbetet:

- Karolinskas Vägvisare
- Karolinskas verksamhetsplan
- Vägledning Hållbara måltider, RS 2022-0839

Vi ska öka vår cirkulära resursanvändning och minska vår klimatpåverkan med 40% till år 2027

Aktivitet	Ansvarig	Färdig datum
Aktiviteter kopplad till energibesparingar	Rättskansliet, Teknik, Vårdstöd	
Utökad klimatberäkning och utveckla arbetet med att minska sjukhusets klimatpåverkan	Rättskansliet	
Prioritera och utveckla cirkulära flöden på sjukhuset (t.ex. återbruk för möbler, reparationsmöjligheter, efterskänkingsmöjligheter, steriliseringsprocessen, textilflödet m.m.)	Ekonomi och Inköp, FOUII, Produktion, Rättskansliet, Teknik, Vårdstöd	
Ta fram åtgärder för att förbättra materialåtervinningsgraden	Rättskansliet	
Aktiviteter som sjukhusövergripande minskar svinn	FOUII, Produktion, Rättskansliet, Teknik, Vårdstöd,	

Vägledande för arbetet:

- Karolinskas Vägvisare
- Karolinskas verksamhetsplan
- Vägledning Hållbara måltider, RS 2022-0839
- Riktlinjer för möten och resor, RS 2020-0784

Vi ska systematiskt integrera och följa upp hållbarhet i våra beslut, avtal och styrande processer

Aktivitet	Ansvarig	Färdig datum
Införa systematisk uppföljning av våra avtal och leverantörer, bland annat kopplat till hållbarhet	Ekonomi och inköp, Vårdstöd	
Utveckla kravställningen för hållbarhet kopplat till kategoristyrtd inköpsarbete	Ekonomi och inköp, Teknik	
Införa systematik för att inkludera hållbarhetsaspekter i ett tidigt skede i projekt, innovation, investeringar, inköp och beslut samt i styrande dokument	Ekonomi och inköp, FOUII, Human Resources, Kommunikation och externa relationer, Produktion, Rättskansliet, Teknik, Vårdstöd	
Utveckla rutiner för riskbedömningar och konsekvensanalyser utifrån hållbarhet (ex. folkhälsa, social hållbarhet, barnrätt, miljö, säkerhet) i styrande processer	Rättskansliet	
Arbeta för en långsiktig hållbar ekonomi och att långsiktiga effekter av hållbarhet identifieras i beslutsunderlag, när så är relevant.	Ekonomi och inköp, FOUII, Human Resources, Kommunikation och externa relationer, Produktion, Rättskansliet. Teknik, Vårdstöd	

Vägledande för arbetet:

- Karolinskas Vägvisare
- Karolinskas verksamhetsplan
- Uppförandekod för leverantörer, LS 1303-0353
- Riktlinjer för investeringar, RS 2021-0286
- Riktlinjer för inköp, LS 2018-0667

Vi ska aktivt motverka korrruption och jäv

Aktivitet	Ansvarig	Färdig datum
Fortsatt arbete med att utveckla inköpsprocessen kopplat till efterlevnad och anti-korrruption	Ekonomi och inköp, Rättskansliet	
Ökad kommunikation och insatser kring regelefterlevnad och anti-korrruption	Ekonomi och inköp, Human Resources, Kommunikation och externa relationer, Rättskansliet	

Vägledande för arbetet:

- Karolinskas Vägvisare
- Karolinskas verksamhetsplan
- Riktlinjer för investeringar, RS 2021-0286
- Riktlinjer för inköp, LS 2018-0667
- Riktlinjer för anti-korrruption och representation, RS 2020-0266
- Riktlinjer för möten och resor, RS 2020-0784